

π. Ειρηναίος Παναγιωτόπουλος: Ο Άγιος Ιάκωβος ο Αδελφόθεος

/ [Ενορίες](#)

Ο Άγιος Ιάκωβος ποίμανε την Εκκλησία των Ιεροσολύμων με δικαιοσύνη, με γενναία στοργή και στερεότητα στην πίστη. Και για τη θαυμαστή πολιτεία του και τις πολλές αρετές του, ονομάζονταν από όλους δίκαιος.

Ιερά αγρυπνία τελέστηκε την Τρίτη 22 Οκτωβρίου (Ιακώβου αποστόλου του αδελφοθέου), στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, στην οποία προεξήρχε και κήρυξε τον θείο λόγο, ο Αρχιμανδρίτης π. Ειρηναίος Παναγιωτόπουλος, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού.

Η αγρυπνία και η ομιλία εντάσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...».

Ο π. Ειρηναίος στο κήρυγμα του αναφέρθηκε στο πρόσωπο του τιμωμένου αγίου Αποστόλου Ιακώβου που υπήρξε ο πρώτος Επίσκοπος της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων και για τη θαυμαστή πολιτεία του και τις πολλές αρετές του, ονομάζονταν από όλους δίκαιος. Η παράδοση αναφέρει ότι ήταν ένας από τους γιούς του Ιωσήφ, από άλλη γυναίκα, οπότε ήταν ετεροθαλής αδελφός του Κυρίου.

«Ο Ιάκωβος δεν είχε ακολουθήσει τον Ιησού κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας Του. Ο Απόστολος Παύλος μας αναφέρει ότι ο Ιησούς εμφανίστηκε μετά την Ανάσταση Του στον Ιάκωβο και εν συνεχεία στους Αποστόλους, δείχνοντας μας έτσι πως κλήθηκε με ιδιαίτερο τρόπο στο αποστολικό αξίωμα.»

Κατέλαβε ηγετική θέση στην αρχαία χριστιανική Εκκλησία και ανέλαβε σημαντικό ρόλο στην εδραίωση της πρώτης αποστολικής Εκκλησίας των Ιεροσολύμων. Μάλιστα, όπως επεσήμανε ο π. Ειρηναίος, η εξαιρετική θέση που κατείχε στη συνείδηση των μελών της αρχαίας Εκκλησίας, διαφαίνεται από την προσφώνηση του Αποστόλου Παύλου ως «στύλου» και Αποστόλου.

Ο Ευαγγελιστής Λουκάς μας αναφέρει πως όταν ο Πέτρος αποφυλακίστηκε με θαυμαστό τρόπο, κατευθύνθηκε στο σπίτι της Μαρίας, μητέρας του Μάρκου, όπου ζήτησε να απαγγείλουν τα γενόμενα και στον Ιάκωβο. Ενώ όταν υποχρεώθηκε να φύγει από τα Ιεροσόλυμα, αφού κινδύνευε να συλληφθεί και πάλι από τον Ηρώδη Αγρίππα, παρήγγειλε να διηγηθούν τα συμβάντα στον Ιάκωβο και τους αδελφούς του.

Στην Αποστολική σύνοδο ο Ιάκωβος διαδραμάτισε σημαντικότερο ρόλο και μάλιστα μέσα από την αποστολική περιγραφή διαφαίνεται ως επικεφαλής της συνόδου. Έτσι λαμβάνει θέση ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα με τους εξ' εθνών χριστιανούς, τασσόμενος με την άποψη να μην επιβαρύνονται με την περιτομή, αλλά να δοθεί ιδιαίτερη μνεία για την ηθική πορεία του βίου τους και την αποχή από τα έθιμα των ειδωλολατρών.

Μετά την τρίτη περιοδεία του ο Παύλος φτάνοντας στα Ιεροσόλυμα, παρουσιάστηκε στον Ιάκωβο για να διηγηθεί τα συμβάντα. Ο Ιάκωβος τελικά φαίνεται πως δεν εγκατέλειψε τα Ιεροσόλυμα, περιορίζοντας την αποστολική του δράσης τους Ιουδαίους, χωρίς όμως να αντιτίθεται στο άνοιγμα στον εθνικό χώρο.

Στη συνέχεια ο π. Ειρηναίος αναφέρθηκε στην Καθολική Επιστολή που συνέγραψε ο

Άγιος, την οποία απευθύνει όχι προς τους πιστούς μιας συγκεκριμένης τοπικής Εκκλησίας, αλλά προς όλους τους πιστούς, προς όλους τους Ιουδαίους που πίστεψαν στον Χριστό και ήταν διεσπαρμένοι σε όλα τα μέρη του κόσμου. Γι' αυτό και η Επιστολή ονομάζεται καθολική.

«Η επιστολή αυτή διδάσκει την διαφορά που έχουν οι πειρασμοί, δηλαδή ποιος πειρασμός γίνεται στον άνθρωπο κατά παραχώρηση του Θεού και ποιος προξενείται από την επιθυμία του ανθρώπου. Μας υποδεικνύει την οδό της καθάρσεως και της θεραπείας της ψυχής από τα πάθη, για να φωτιστεί ο νους και να αποκτήσει ο άνθρωπος προσωπική γνώση του Θεού.

Δεν παραλείπει να τονίσει την αξία της παρουσίας του Ιερέως ως θεραπευτού καθώς και την χρησιμοποίηση υλικών στοιχείων, όπως το λάδι, κι εδώ θεμελιώνεται το μυστήριο του Ευχελαίου, το οποίο αγιάζεται και δι' αυτού ενεργεί η άκτιστη Χάρη του Θεού.»

Στην Επιστολή τονίζει ακόμη ότι οι χριστιανοί πρέπει να δείχνουν την πίστη τους, όχι μόνο με λόγια αλλά κυρίως με έργα. Ενώ παραγγέλλει να μην προτιμώνται στην Εκκλησία οι πλούσιοι περισσότερο από τους πτωχούς, αλλά μάλλον να επιπλήττονται οι πλούσιοι ως υπερήφανοι. Τονίζει ότι δεν πρέπει να χωρίζονται οι

άνθρωποι σε ομάδες ανάλογα με τα χρήματα και τα αξιώματα που διαθέτουν, αλλά θα πρέπει να επιδεικνύεται προς όλους ο ίδιος σεβασμός, επειδή είναι εικόνες του Χριστού.

Αφού παρηγορεί ο Άγιος εκείνους που αδικούνται και τους παρακινεί να μακροθυμούν και να υπομένουν μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού, δείχνοντας τους με το παράδειγμα του Ιώβ το πόσο χρήσιμη είναι η υπομονή, παραγγέλλει στους ασθενείς να προσκαλούν τους Ιερείς να τους χρίουν με αγιασμένο έλαιο.

Τονίζει ακόμη στην Επιστολή όλοι οι πιστοί να προσπαθούν να επαναφέρουν στο δρόμο της αλήθειας αυτούς που έχουν πλανηθεί από αυτή, επειδή σε αυτούς δίδεται μισθός από τον Κύριο, η άφεση των αμαρτιών τους.

«Ενώ κάνει λόγο για την ανθρώπινη σοφία και την αντιπαραβάλλει με την σοφία που προέρχεται από τον Θεό, την οποία ονομάζει αγνή, ειρηνική, επιεική, ευπειθή, γεμάτη ευσπλαχνία και αγαθούς καρπούς, αμερόληπτη και ειλικρινή, επειδή είναι απαλλαγμένη από τα πάθη τα οποία προκαλούν έριδες, μαλώματα, ακαταστασία.»

Υπάρχουν σοφοί κατά Θεόν και σοφοί κατά κόσμο, αλλά υπάρχουν κι εκείνοι που κατέχουν και τις δύο σοφίες. Άλλωστε, η ανθρώπινη σοφία πλουτίζει την διάνοια, ενώ η σοφία του Θεού πλουτίζει την καρδιά με την άκτιστη θεία Χάρη και της

χαρίζει όλα εκείνα τα αγαθά που επιζητεί ο άνθρωπος, δηλαδή αγάπη, χαρά, ειρήνη κλπ.

Με την λογική κατανοεί ο άνθρωπος το γράμμα των όσων ακούει ή αναγιγνώσκει, ενώ με τον φωτισμένο νου έχει τη δυνατότητα να εισδύει στο βάθος τους κι έτσι μπορεί να κατανοεί το πνεύμα και το βαθύτερο νόημα τους και να τα ερμηνεύει σωστά.

Κι όπως είπε στον επίλογο του κηρύγματος του ο π. Ειρηναίος ο Άγιος Ιάκωβος ποίμανε την Εκκλησία των Ιεροσολύμων με δικαιοσύνη, με γενναία στοργή και στερεότητα στην πίστη. Αυτό όμως εξήγειρε τη μοχθηρία και την κακουργία των Ιουδαίων, με αποτέλεσμα τον μαρτυρικό θάνατό του.

Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς